

економічної сфери особистісних якостей учнів; самооцінки розвитку учнів; відсотка учнів, що обрали економічну спеціальність при вступі у вищий навчальний заклад.

Оскільки системи освіти провідних країн світу працюють, перш за все, на те, щоби виробити вміння *мислити та діяти*, а не *запам'ятовувати*, то модель економічного виховання учнів засобами навчально-ігрової діяльності можна вважати носієм цієї світової тенденції розвитку освіти.

С. І. Шимон, канд. юрид. наук, доц.,
зав. кафедри цивільного та трудового права

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНОЇ КЛІНІКИ ЯК ЗАСІБ ІНТЕРАКТИВНОЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Юридична клініка «Соціальна справедливість», що функціонує при юридичному факультеті КНЕУ вже кілька років, первісно створювалася у вигляді експерименту. Нині вона є сталою базою практики студентів магістерського рівня підготовки та ефективним засобом практичної підготовки студентів старших курсів бакалаврського рівня навчання. Діяльність юридичної клініки організована відповідно до Положення про неї, яке досить чітко визначає правила надання допомоги громадянам, поведінки студентів-консультантів тощо. Однак, у 2006 році Міністерство освіти і науки України наказом від 3 серпня визнало юридичну клінічну освіту обов'язковою складовою навчального процесу при підготовці студентів юридичної спеціальності у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації. Відповідно до затвердженого цим наказом МОН Типового положення про юридичну клініку визначено загальні засади організації діяльності юридичної клініки. У зв'язку з цим потребує певного коригування та удосконалення нормативне та методичне забезпечення функціонування юридичної клініки при юридичному факультеті КНЕУ. Зокрема, обов'язково має бути введено в навчальний план студентів спеціальний курс з «Основ юридичної клінічної практики», де б охоплювалися засади та функції діяльності юридичних клінік, а також акцентувалася увага на основних аспектах юридичної практики.

Обов'язковими складовими поточної діяльності юридичної клініки повинні стати заходи і форми, які поки що не були притаманні юридичній клініці «Соціальна справедливість». На сьогодні основними формами роботи студентів та викладачів — кураторів у юридичній клініці є: надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод людини та організацій з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України та проведення роботи з документами правового характеру і базами даних. Відніні мають стати систематичними: проведення теоретичних та практичних занять за результатами діяльності юридичної клініки; проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів; підготовка і поширення публікацій для населення з актуальних правових питань; співпраця з представниками державних і недержавних органів та організацій; проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з актуальних правових питань; проведення роботи з систематизації й аналізу судової практики України, рішень Європейського Суду з прав людини, вирішення юридичних питань у правоохоронних органах, органах державної влади і місцевого самоврядування; співробітництво з іншими юридичними клініками вищих навчальних закладів України та за межами держави.

Для того, щоб привести діяльність юридичної клініки в КНЕУ у відповідність з нормативними вимогами, необхідні певні організаційні зміни. По-перше, згідно наказу МОН загальне керівництво юридичною клінікою покладається на керівника вищого навчального закладу (ректора (президента), начальника, директора тощо). Керівник юридичної клініки має призначатися на посаду рішенням керівника вищого навчального закладу за поданням керівника факультету. У такому ж порядку має бути визначено структуру та чисельність співробітників юридичної клініки.

Консультантами юридичної клініки мають призначатися студенти старших курсів, що навчаються за напрямом «Право» та надають правову допомогу під керівництвом викладачів-кураторів. Порядок і строк їх участі у роботі юридичної клініки, кількість студентів-консультантів має визначатися Положенням про юридичну клініку.

Вищий навчальний заклад має створювати та забезпечувати належні умови для функціонування юридичної клініки. Інформацію про роботу юридичної клініки та Положення про юридичну клініку вищого навчального закладу має бути оприлюднено у місцевих засобах масової інформації, а також розміщено у приміщенні, у якому розташована юридична клініка, у місцях, зручних для вільного огляду громадян. Така публічність функціонування юридичної клі-

ніки сприятиме належній організації її діяльності, посиленню відповідальності навчального закладу, викладачів-кураторів та відповідному ставленню до результатів своєї роботи з боку студентів.

Є. А. Шмігельська, асистент,
кафедра розміщення продуктивних сил

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ В УКРАЇНІ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ У РЕГІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Гострота несприятливої екологічної ситуації в більшості регіонів України змушує використовувати цілу систему економічних, соціальних, техніко-технологічних та організаційних заходів для поліпшення навколишнього природного середовища. На жаль, дуже часто проблема економічного розвитку регіону або держави в цілому вирішувалась без врахування впливу на них екологічної ситуації. Не враховувалось, що розвиток виробничо-господарської сфери повинен відбуватися в умовах наявності цілого ряду природоохоронних обмежень. Все це і призвело до появи екологічних проблем як регіонального, так і глобального характеру.

Перехід до ринкової економіки в значній мірі піднімає пріоритет економічного механізму, який дозволяє регулювати вплив тих чи інших факторів як на природні системи, так і на сферу виробничо-господарської діяльності. До таких факторів можна віднести вплив на ефективність природоохоронної діяльності з боку податкової системи, системи штрафних санкцій, системи інвестицій і кредитів. Необхідно зауважити, що вказані системи здійснюють вплив не тільки на природоохоронну діяльність, але й на розвиток виробничої та соціальної сфер у конкретному регіоні. Саме тому в сучасних умовах погіршення екологічного стану в регіонах особливої актуальності набуває проблема формування дієвого економічного механізму в сфері природокористування.

В наш час кошти, що спрямовані із державного бюджету України на фінансування охорони навколишнього середовища, дуже незначні і складають менше 0,5 % від загальної суми витрат держбюджету. Це означає, що наряду з необхідністю збільшення державних витрат природоохоронного призначення, доцільним є збіль-